

London, 1859 június 11.

KOSSUTH IHÁSZ DÁNIELNEK AZ EMIGRÁNS-SZELLEMRŐL
ÉS ÚTLEVÉL-NEHÉZSÉGEIRŐL.

Sk. levél: O. L., N. M. 1848—49-es ir. fasc. 1358.

Kedves Barátom,

Levelemet átadó hazánkfia Pongrácz Lajos, ki, mint mondja, harczunk alatt mint százados szolgált, mozgalmaink hírére át jött Amerikából saját költségén a hazának karjával szolgálni. Felvilágosítám, hogy várni kellett volna még felhívás megyen Amerikába — hogy hazai harczunk megújíthatása még csak kilátás, koránt sem bizonyosság, hogy e kilátásban kezdődik ugyan az organisatio, de az Piemonti földön és Piemonti fizetéssel történvén, csak „Magyar Légión” nevet viselhet, 's hogy helyzetünk nincs risico nélkül, mert ha kilátásaink meghiúsulának, bizony meglehet nem leszünk képesek elejét venni, hogy kis magyar erőnk Olaszországban ellenség előtt szolgálni kénytelen legyen.

Ő ezen felvilágosítás után is a mellett maradt, hogy a hazai harcz kilátása reményében, ő erre is kész.

Azért, minthogy maga költségén megyen, 's ut levele is van, nem volt ok őt akadályoznom hogy Genuába menjen, 's magát Ön-nél szolgálatra jelentse.

En itt a távolban nem vagyok „au courant” az apró részleteivel a kormány irányunkbani intézkedéseinek, még csak a már kiadottnak jelentett Decretum szavait sem ismerem, azért nem tudom léphetne e ott mindjárt szolgálatba. — Ön szives lesz irányában akkint intézkedni mint a körülmények megengedik. Jó hazafi indulatú embernek látszik.

A Genuáboli levelek elszórt adatait egybe vetve úgy látom nem csak a hatalmakkal vannak nehézségeink, hanem magunk közt is meggyűlik már a baj. — Ezt a mint előre láttam, úgy meg vagyok győződve, hogy az átkozott „emigrationalis szellem” kész volna sirt ásni hazánkknak, ha erős kerral a rendes kerékvágásba nem tartatik. Ha egyszer a hon földén lehetünk, 's így rendes jurisdictióval birandunk, a dologban nem lesz nehézség, annyival kevésbé mert ott a Nemzet tengerében az emigratio cseppecske. De mig kün vagyunk rendes hatóság nélkül, csak azoknak a kik szivben lélekben egyet értünk „esprit de Corp”-ja által melly minden egyes tag ügyét közös ügynek tekinti leszen a baj csirájában lefojtható.

Bár mehetnék már.

Mennék is, csak passusom volna saját nevemre, hogy nyilvánossággal mehessenek, *máskép mennem nem szabad, nem lehet.*

Passusom pedig még nincs. Itt nem mernek adni onmani utasítás nélkül, onnan meg nem jó utasítás. — No meglehet, hogy a mulasztásnak nem az az oka, hogy ügyünk iránt változott volna a szándék, hanem csak az, hogy nincsenek reá emlékeztetve. — T[eleki] és

K[apka] nem emlékezteték eddig, mert a mint leveleikből látom azt hiszik, hogy nincs akadály, a baj pedig az, hogy van akadály. Innen a Circulus vitiosus. — Irtam már annyi levelet írámta, hogy no. Reméllem már csak tisztába jön a dolog valahogy 's a jövő hét valamellyik napján majd csak megindulhatok.

Csak magokat addig valami zászló eskübe ne zavarják. — Úgy látom a „Legio“ név már nyugtalanságot okoz a sorok alsóbb rétegeiben. — Nagy szükség van az erős disciplínára. Igen ajánlom, édes Barátom.

Ha megyek, majd telegraphálok, hogy tudja érzésem módját és idejét. Reméllem Armádiája kirukkolható állapotban lesz.

Vetter eddig megérkezett. Okosan fogja fel a dolgokat 's jó indulattal látszik lenni. Jó lesz vele — a mig ott marad — az egyet-értést cultiválni.

Viszont látás reményében ölelem testvéries indulattal, hú barátja
K.

Nagyon ajánlom az organisatióban azon alapot melytet említék. Sok bajnak veszi elejét. — A horvátok át nem adása nagy baj. — Annak idejében meg lehetett volna egy szó fordulattal előzni, most nehéz lesz kiigazítani. Pedig ha megyünk, minő előny volt volna Zágrábig egy pár ezer horvát az avant gárdában.

52

Páris, 1859 június 12.

IRÁNYI DÁNIEL KOSSUTHNAK A KÜLPOLITIKAI
KILÁTÁSOKRÓL.

O. L., N. M. Kossuth-ir.

Véleményem szerint útlevelet saját nevénem fog kapni semmiféle francia hatóságtól a' nélkül, hogy a császár egyenesen megengedné. De ha kapna is, valljon tanácsos e elmenni Genuába hivatalanul, nem tudom. Nekem, mióta Perczel visszajött, semmi adataim nincsenek a dolgok ottani állásáról. Akkor nem igen kecsegtető volt a kilátás; megváltozott-e azóta, nem tudom.

Az itteni piemonti követ kétségen túl ad útlevelet, de nem hiszem, hogy annak a' francia konzul által leendő láttamozásába avatkoznék, vagy hogy a' francia ügynök az ily felszólításra hajtana.

En részemről nem megyek Genuába mindaddig mig jelenlétem szükségessége fölül meg nem győződtem. Idegen pénzen nem akarok utazgatni szükség nélkül. Ugyis már mások ezereket és ezereket vettek fel 's költöttek el, nagyobb része hiában.

T[eleki]nek megírtam a' mire Ön megkért levelében. Hozzátettem, miszerint sürgetésök támogatására hozzák fel e' két okot:

1. Hogy az osztrák fegyverfogható embereinket nemcsak, de a lovakat is kiviszi.